

V O O R - R E D E N .

Dat de gesontheyt het fondament van alle onse krachten / werckingen / eere / en rijckdommen zy / kan een veder of met groot profijt / of met groote schaden daeghlijcks genoeghsaem bevinden: want het oprecht gebuyck van dit alles / sonder de ghesontheydt / niet volmaect bestaen kan / en daerom niet recht een verborzen schat ghenoemt werdt; waerom niet groote reden den wijsen Socrates sijn Vrienden de ghesontheydt tot allen tijden wel in acht te nemen / eernstlijck vermaent heeft. Maer nadien wy dickwils buyten en tegen onse wille en menninge in veelderhande siekten verballen / en met de selve als een Schip op Zee / dooz een onberwachten storm omgeslingert worden / soo kan ons niet recht geen grooter vriendtschap betwesen worden / als wanneer ons in soodanige ghebaren de behulpselijcke handt mede ghedeelt wordt. En nade-mael wy / volgens de uytspzaeck van den wel-spreekenden Cicero, ten deele booz ons Vaderlandt / ten deele booz onse Vrienden en Even-naesten gebooren zijn: Soo heeft het ons goet gedacht / den geenen / die een af-gescheyden en buyten-leben voeren / en daer dooz dickwils van behooplijcke behulp-middelen in haer siekten ontbloomt zijn / met een booz-schijft / waer in sy bequame Genees-middelen tot veelderhande Accidenten vinden konnen / behulpsigh / boozdeeligh en dienstigh te zijn. Wy hebben dese Genees-middelen niet met veel zware en moepelijcke bereydingen / die den Apothekers in de Steden overgelaten moeten werden / bezwaren willen; maer alleen soodanigen uytgekosen / die meestendeel een naerstige Hobemier of Landtman in sijn Lusthof of Chuyt onderhouden / ofte in 't Wilde by de wegen / op Ackerz en in de Velden versamelen / en selfs bereyden kan / de welke / dooz haer sekerheyt of oprechtigheyt / verffigheyt / en gemeenschap met den aert der Inwoonderen / de Uythheemsche Zoogen in 't minste niet en wijcken: Maer indien de ghewenschte uytkomsten en werckingen hier op stracks / naer der selven gebuyck / niet en komen te volgen / soo en sijn nochtans de selve niet / als onnutte / te verwerven; want d'oorzaeck daer van niet op de selven / maer op het zwacke en weynigh ontrent de siekten erbaren oordeel / als mede de wederspannigheyt der Accidenten te leggen is / en in soodanige ghebal sal het nutste en sekerste zijn / met eerster gelegentheyt met wijsere / en in de Geneeskouft erbarene Mannen sich te beraden / op dat niet het quaet / dooz langheyt van tijdt te diep ingewortelt zijnde / onoberwinnelijck de oberhandt behouden / en alsoo de gewisse doot niet sich sleepen mochte.